

1989-X-27

Donostian, Gipuzkoako Diputazio jauregian, 1989ko urriaren 27an goizeko hamar t'erdietan, egin dute euskaltzain osoek hileroko bilkura. Bertan egon dira: J. Haritschelhar burua, J. M. Lekuona buruordea, J. M. Satrustegi idazkaria, J. A. Arana Martija diruzaina, P. Altuna, P. Charritton, J. L. Davant, X. Diharce, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, F. Ondarra, Tx. Peillen, J. San Martín, I. Sarasola eta L. Villasante, euskaltzainak, J. L. Lizundia idazkariordea eta R. Badiola, urgazleak.

J. Hiriart-Urrity, E. Larre eta P. Salaburu jaunek ezin etorria adierazi dute.

Iraileko batzar-agiria onartu da.

RENFE-ren hitz zerrenda

Iraileko batzarrean hasitako lanari jarraituz, RENFE-k bidalitako hitz eta esaeren zerrendari begiratu eman zaio. Dena ikusi ondoren, hitz bakar batzuren esanahaia iluna gertatzen da proposamenean bertan, eta RENFE-ren arduradunen bat etortzea eskatu du J. Haritschelharek. Bigarren kezka bat ere azaldu da, hitz horien erabilpenari buruz hain zuzen. Dauden-daudenean nonbait ezartze-koak direlarik ez dute arazorik sortuko; baina perpausaren barnean izkribuz edo erabiltze-koak direlarik, deklinabideak, aditz formek eta joskerak, gramatika aldetik sortu dezaketen beharraz, era askotara alda dezakete hitz hauen funtzioa eta, noski, idazteko modua. Hori dela eta, testu guzien itzulpena egina izango delarik azken frogak begiratu beharko dira argitaratu aurretik.

Batzorde oroit-idazkia

Euskaltzainburuak iragarri duenez, batzordeetako arduradunek bilera bat egingo dute datorren abenduaren lehen ostiralean urteko oroit-idazkia eta programagintzaren egutegia prestatzen hasteko. Horrela urtarillaren hasieran eduki daitezke urteko memoria mugaz egiteko behar diren osagarriak. Urteko aurrekontuak Eusko Jaurlaritzan eztabaidatzen hasi aurretik bidali behar izaten dira egindako lanen memoria eta eginkizunen plangintza zehatza.

Batzorde juridikoa

Euskaltzaindiak sortu berria duen Batzorde Juridikoaren beharrik bat ote dagoen, galdetzen du J. M. Satrustegik gutun baten bidez; eta hala beharrez, bere egitura, mugak eta eginkizuna finkatzea eskatzen du. Eztabaida baten ondoren, batzordea berretsi da Zuzendaritza bertan sartuz, Aholku Batzorde Juridikoa deituko delarik, eta bere eginkizuna Euskaltzaindiari legezko arazoetan aholkua ematea izango da.

Emakumeen Euskal Erakundea

Azken jasotako gutunean Emakumeen Euskal Erakunde honendako izenburu euskaldun bat aurkitzea, eskatzen zaio Euskaltzaindiari. Aurrez aipatua zenaren ildotik, *Emakunde* izena proposatua izan da. Nafarroan emakumeen ihauteri egunaren izen zaharra dela Emakunde, aditzera eman du J. M. Satrustegik, nolabait desegoki gertatzeko arriskua azalduz. Hedadura gutxiko esamesa omen dela, erantzun dute aurkezleek. Beraz, *Emakunde* eta *emakidetz*a, izen biak proposatzea erabaki da, eurek bat aukera dezaten.

Batzordeen berri

P. Goenaga, Gramatika batzordeko idazkariak, Mistraleko lanak aurrera eraman ahal izateko beka bat sortzea proposatzen du idazki baten bidez. Zortzi puntutan zehaztutako baldintzen artean, Gasteizen izango duela lantokia eta 1989-1990 ikasturtera mugatuko dela, esaten da. Gramatika batzordeak bere bileterako erabili behar dituen txostenentzat informatika bidez lortutako euskarriak batzordearen gidaritzapean prestatzea, izango da bere eginkizuna.

Ikasturtea hasia da eta eskaria berandu egina dela, beraz, esan da.

J. A. Arana Martija diruzainak bere kezka agertu du, egitekotan ere diru aldetik modurik badagoen ikusi beharko dela, esanez. Bizpahiru egunen epea eskatu du arazoa aztertzeko, eta hala onartu da.

Hautaketari legokiokeenez, Gramatika batzordeak egingo luke epai mahaiairen proposamena eta Zuzendaritzak erabakia hartu. Horrela onartu da.

Izendapenak

Euskaltzaindiak eta Euskal Unibertsitateak bere egunean izenpeturiko Hitzarmena aurrera eramateko batzordea izendatzea, proposatu du J. Haritschelhar jaunak. P. Salaburu, E. Knörr eta J. Haritschelhar bera izendatu dira.

Kanpo izendapenetan, Erretereriako Udaletik Kultura batzordeburuak "Koldo Mitxelena" I. Sariko epai-mahairako ordezkari bat izendatzea, eskatzen du. P. Altuna joango da.

Beste maila batean, Euskal Herriko Bertsolari Elkarteak datorren abenduan egitekoa den Txapelketa Nagusiaren finalerako, lehen saritzat Oteizaren bustua eskatzen du. Kopia ateratzeko baimena Oteizari eskatzea proposatu du J. San Martinek, nahiz moldea berak duen. Euskaltzaindiaren aldetik ez dago orain arte bezala sari-ikurra emateko eragozpenik, eta J. San Martín mintza bedi J. Oteizarekin.

Eskuartekoak

Nafarroako egunkari batek dioenez, soldadutza arbuiatzen dutenen artean agertzen da Euskaltzaindia, bertan gertatutako arazo batzu aipatzean. Zerbait azaldu behar ote duen galdetzen du J. M. Satrustegi Nafarroako ordezkariak. Itxura gabeko kontua dela ikusten da, Euskaltzaindia ez baita soldadutza jasan dezakeen pertsona fisiko bat. Deus ez egitearen alde bazegoen ere norbait, aipamenak nolabaiteko ondorerik balu Nafarroako ordezkariak ikusiko duela berria nola gezurtatu, esan da.

Aginte publikoen eta Euskaltzaindiaren arteko Hitzarmena Oñatin egin zela baliatuz, Bedita Larrakoetxea euskaltzain ohorezkoa ikusten egon zen Zuzendaritza.

Azaroko batzarrea Bilbon egingo dela, aditzera eman da, Azkue-ren *Euskal-erriaren Yakintza* berargitaratuaren aurkezpena bertan egingo delarik.

Urteko azken batzarrea Iruñean egingo da abenduaren 29an, J. Agerre euskaltzainaren ahunurteburukari eta denbora berean M. J. Urmeneta euskaltzain urgazle zenari ere omenaldia egingo zaio.

Azaroaren 30ean itxiko da bertso-paperentzat iragarritako 1989 “Xenpelar” sarirako lanak aurkezteko epea.

Besterik gabe amaitu da batzarrea.

2. BATZARREA

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioan, 1989.eko urriaren 27an, arratsaldeko 4etan bildu dira: goizeko bilkuran egondako euskaltzainez gain, J. A. Arkotxa, P. Arregi, M. Atxaga, J. Etxaide, J. Garmendia Larrañaga, X. Kintana, M.ª P. Lasarte, J. A. Loidi, A. Zatarain eta J. J. Zearreta, urgazleak.

Goizeko bilkuraren berri.—J. M. Satrustegi idazkariak haren laburpena ematen du: 1. Hizkuntz Politikarako Idazkaritzatik igorritako RENFERen hiztegi zerrenda aztertzea eta onartzea burutu da; 2. Programagintza eta oroit-idazkiaren egutegi arauak onartu dira; 3. Aholku Batzorde Juridikoa berregokitu da; 4. Emakumearen Euskal Erakundearen izen propioztat hauek proposatuko zaizkie: *Emakunde/Emakidetza*; 5. Euskal Herriko Unibertsitate eta Euskaltzaindiaren arteko Hitzarmenaren arauzko Jarraipen batzordekide: J. Haritschelhar, E. Knörr eta P. Salaburu izendatu dira; 6. Errenteriako Udalak iragarritako “Koldo Mitxelena” saio lehia-ketarako, P. Altuna izendatu da epaimahaikidetzat; 7. Euskal Herriko Bertsolarien

Elkarteari Euskaltzaindiaren txapeldun ikur-saria ematea erabaki da, alegia, Oteizak egindako bustua; 8. Iruñeko egunkari batean agertu dena, alegia, "Movimiento de Objetores de Conciencia" delakoan Euskaltzaindiak parte hartu duela egia ez dela argitu da, besteak beste, Euskaltzaindia pertsona fisikoa ez delako; 9. Herri Literatura azpibatzerdeak prestatutako sariaren oinarriak banatu dira, azaroaren 30ean lanok aurkezteko epea dute.

Dagozkien batzordeen azalpena.—Gramatika batzordearen "Mistral" lanak aurrea eramateko beka sortzearen eskabidea, ongi ikusi da, nahiz eta aurrekontuen aldetik Diruzaintzak kopurua ziurtatu behar. Epaimahaia Gramatika batzordeak proposatu eta Zuzendaritzak izendatuko du.

Dialektologi batzordearen Euskalkien Ikerketarako azpibatzerdea, orain, arratsaldean bertan, bilduko dela adierazi da.

"*Sonetoaz bi argibide*" izeneko txostena irakurri du J. L. Davant euskaltzainak. Sonetoari buruz zenbait berezitasun, adibide eta argibide eskaini ditu. Adibide gisa zenbait autore aipatu ditu. Sonetoaren berezitasunen artean lauko eta hirukoak nola lotu eta ematen direnaren zenbait azalpenaz amaitu du txostena.

Ondoren, batzarkideen artean elkarrizketa bizia sortu da soneto gaiaren inguruan.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

Jean Haritschelhar
Euskaltzainburua

J. M. Satrustegi
Idazkaria